

בש"פ 7700/19 - מדינת ישראל, עו"ד מריה ציבלין נגד נודרי קבדזה, עו"ד שירן גולברי

בבית המשפט העליון

בש"פ 7700/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: נודרי קבדזה

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ג בחשון התש"ף (21.11.19)
בשם המבקשת: עו"ד מריה ציבלין

בשם המשיב: עו"ד שירן גולברי

החלטה

**

1. מונחת לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בתשעים יום או עד למתן הכרעה בתיק העיקרי (ת"פ 18-12-36814, בית המשפט המחוזי בחיפה).

תיק זה נסע בנתיב שלא רבים נוסעים בו - וטוב שכך. די להפנות לכך שבבקשה מבוקשת הארכת מעצר של תשעים ימים, החל מתאריך 16.10.2019, והיא הוגשה בתאריך 19.11.2019. הסיבה לפער זה נעוץ בכך שהמדינה

עמוד 1

עשתה טעות חישובית בשדה של מעצר מעורב - מעצר מאחורי סורג ובריח ומעצר באיזוק אלקטרוני, ביחס לסעיף 62 לחוק המעצרים. מתברר כי הטעות התגלתה למדינה בתאריך 19.11.2019.

שמעתי את טענות הצדדים היום ובכוונתי להחליט בבקשה בימים הקרובים.

2. נותרה הסוגיה הבאה: מה דינו של המשיב כעת? התשובה לכך ברורה: אין הוא נמצא במעצר. סעיף 61(א) לחוק המעצרים קובע:

נאשם, שלאחר הגשת כתב אישום נגדו, היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המצטרפת כדי תשעה חודשים, ואם היה נתון המעצר בפיקוח אלקטרוני - תקופה המצטרפת כדי 18 חודשים, ומשפטו בערכאה הראשונה לא נגמר בהכרעת דין, ישוחרר מן המעצר, בערובה או ללא ערובה. (הדגשה שלי)

זו לשון החוק והיא קטגורית. אין זה פוסל את האפשרות להגיש בקשה להארכת מעצר, אבל עד ששופט בית המשפט העליון יאריך את המעצר מעבר לתשעים יום, אין הסמכה להחזיק את המשיב במעצר. הפסיקה הדגישה כי מעצר באיזוק אלקטרוני נחשב למעצר לעניין זה (ראו בש"פ 4206/16 מדינת ישראל נ' טחימר (3.11.2016)).

עם כל ההבנה לעומס של הפרקליטות, יש להידרש לעניין הבא. למעשה מדובר בשתי תקופות: התקופה הראשונה - 16.10.2019 עד 19.11.2019 - בה המשיב הוחזק במעצר בלי סמכות (להלן: התקופה הראשונה). זוהי תקופה של למעלה מחודש ימים. התקופה השנייה היא מה-19.11.2019 עד היום - 21.11.2019 (להלן: התקופה השנייה). זוהי תקופה קצרה של יומיים. ואולם, בהיבטים עקרוניים שונים הפגם בתקופה השנייה חמור יותר מהתקופה הראשונה. הסיבה לכך היא שהפגם בתקופה הראשונה נעשה מתוך טעות. המדינה לא הייתה מודעת לכשל. ברם, התקופה השנייה - הגם שהיא קצרה - הייתה אחרי שהכשל התברר למדינה. בנסיבות אלו, יש להקפיד אף ביתר שאת על הוראות החוק. נזכיר ונזכיר שוב כי מדובר במעצר. אין עוצרים ללא אסמכתא בחוק או ללא החלטה שיפוטית. שני הדברים אינם בנמצא במקרה זה. בנסיבות אלו היה על המדינה להודיע כי כל עוד בית משפט זה לא נתן החלטה להאריך את מעצרו של המשיב, לא ניתן להחזיק אותו במעצר באיזוק אלקטרוני.

3. באת-כוח המשיב הודיעה כי היא מסכימה ומבקשת שהמשיב ימשיך לשהות במקום בו הוא נמצא - "בית חם", מסגרת טיפולית פרטית המשמשת כחלופת מעצר - אך לא בתנאי מעצר באיזוק אלקטרוני. הדין עימה.

4. יוצא כי על המדינה להפיק שני לקחים ממקרה זה: הלקח הראשון, והתייחסתי לכך בהחלטות שונות קודמות, הוא כי בעידן המחשב יש לוודא שהמעקב אחרי סיום תקופת המעצר והצורך להגיש בקשה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים נעשה, כדי ששגיאות כאלו לא יחזרו. באת-כוח המדינה הודיעה בדיון כי בכוונת המדינה להדק את הנהלים - וחבל שהדבר לא נעשה קודם. הלקח השני הוא שכאשר מתבררת טעות, מצופה דווקא מהמדינה להקפיד לפעול לפי נתיב הדין. נציין את המובן מאליו - מעצר הוא פגיעה חמורה בחירותו של אדם. לנוכח האינטרס הציבורי להגן על החברה, ניתן גם ניתן לעצור אדם כאשר הדבר נדרש. אך זאת יעשה רק בהתאם להוראות הדין.

5. לכן, יש להבהיר כי בשלב זה המשיב אינו מוחזק במעצר באיזוק אלקטרוני. תנאי השחרור האחרים בתוקף.

החלטה בבקשת המדינה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, תוך חידוש תנאי המעצר באיזוק אלקטרוני, תינתן בימים הקרובים.

ניתנה היום, כ"ג בחשון התש"ף (21.11.2019).

שׁוֹפֵט
